

UJVIDÉKI ÚJIRAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden csütörtökön vasárnap.

Julius 14-én

hogy ünnepeltél, egykor nagy és nemes Franciaország! Milyen lélekkel daloltad a Marseillaisét, a világszabadság első győzelmes indulóját? Milyen gondolatok között mondta ki a Liberté, Egalité, Fraternité szentséges jel-szavát! Akkor leromboltad a Bastillet, a zsarnokság gögös és sötét fellegvárát, akkor trónusára ültetted az Esz istennőjét, akkor a bölcs Voltaire, a lángoló Rousseau, a nagy Diderot új és megváltozó igazságainak zászlaját vitted diadalra, akkor az emberi jogok egyetlen és páratlan apostola voltál, akkor a világ ámulva és remélve reád nézett, mint a fölkelő nap arany fényére a mezők, akkor te voltál az első nép e világon, egykor oly nagy, nemes, dicső Franciaország.

Ma annak a kapitalizmusnak a Franciaországa lettél, amely számlálhatatlan millióardókat dob könnyelmű lélekkel — és véres kézzel Európa rejtett Moiochjának, az orosz cárizmusnak telhetetlen torkába.

Ma annak a burzsoáziának a Franciaországa lettél, amelynek parvenü büszkeségét és butaságát legjobb és legigazibb íróid nem győzik nevetni és megvetni. Ma az orleansi szüzet hívod segítségül egy háboruban, amelyet az angol gonoszaggal cimborálva viselsz Schiller nemzete ellen. O francia köztársaság, a nagy forradalom, minden idők legnagyobb forradalmának születése napján, hogy ünnepeltél és hogy emlékeztél! Hol van Mirabeau büszkesége, hol van Rouget de Lisle eksztázisa, hol van a girondiak tiszta és szent hitének büszke lobogása, hol van a minden gátakat és minden bilincseket és minden ágyukat és minden szuronyokat megsemmisítő népharag, hol van a Marseillaise igazi tartalma, amely száz évig járt diadallal végig a vén Európán, hogy trónokat döntson, barrikádokat emeljen?

Franciaország ma angol tapasztal és orosz pirostóval kendőzi magát, legjobb embere egy idegen uralkodók mosolyában furdó lakáj s amit sajnálni és bizony siratni lehet, a meddőn elhullott szegény kis francia katonák, ugyancsak számlálhatatlan sok, sok százezerje.

Ezek a fehér és piros halottak a zöld marnei mezőkön az angol business és az orosz cezarománia szomorú, ártatlan áldozatai. 1915. július 14-én a meg élő és vérző Franciaország a halott és halhatatlan Jaurèsre gondolt.

Az árak maximálása.

A közéletmezési és közszükségleti cikkek árának maximálása tárgyában péntek délelőtt 11 órára anketot hívott össze *Matkovits* Béla főispán.

Az értekezleten megjelentek *Profuma* Béla polgármester, *Herforth* Adolf a petrovaradini várparancsnokság főhadbíztosa, dr. *Marczekovich* Imre főjegyző, *Payerle* Nándor főkapitány, *Forster* Géza tanácsnok, *Grossinger* János, *Brunner* Ede, *Königstättler* Dusán, dr. *Russay* Géza polgári biztos, *Einszt* József, *Cselikovits* Vilmos, *Wolf* Lajos, *Mayer* Imre, *Nikolics* Milán, *Radó* Róbert, *Kovács* Bálint, *Obernik* József, *Magyar* György s *Obradovics* György.

Matkovits Béla főispán a megjelenteket szívélyesen üdvözlölvén, előadja, hogy a mai értekezletet a kormány június hó 18-án kelt ama rendelete folytán hívta össze, amely a városnak megadta azt a jogot, hogy a közéletmezési és közszükségleti cikkek maximális árát megállapítsa. A petrovaradini várparancsnokság ugyanebben az időben avval a kérdéssel fordult a városhoz, hogy a maximális árakat megállapítsák, majd azt kívánta, hogy a város u. n. vásári bizottságot alakítson. Ennek a megbeszélése illetve megalakítása céljából hívta össze az értekezletet, kéri a főjegyzőt mint az ügy előadóját, hogy az értekezletet a teendők felől informálja.

Dr. *Marczekovich* Imre főjegyző előadja, hogy a szóbanforgó kérdés igen nehéz, amit bizonyít az is, hogy sokan egyes országos szabályozást kívánnak. A kormány leiratában közölte az összes hatóságokkal azokat a nézőpontokat, melyek az ár megállapításánál figyelembe veendő kiemelvén azt, hogy csak ott és akkor indokolt az árak maximálása, a hol s a mikor a fogyasztás óriási mérvben növekszik. Nem az a cél, hogy a jogos hasznót a termelők és kereskedők elveszítsék, vagy hogy a termelést visszaszorítsák, hanem az, hogy legfontosabb ételmi cikkek és árak, a közönségnek hozzáférhe-

tővé tétessenek. E célból azt javasolja, hogy az értekezlet küldjön ki egy vásári bizottságot, amely az áraknak a polgármester által leendő maximálásánál véleményező hatáskörrel járhatna.

Matkovits Béla főispán a maga részéről is a főjegyző javaslatát tartja a legcélravezetőbbnek, mert csakis egy szűkebb bizottság munkájától lehet sikeres eredményt remélni.

Herforth Adolf főhadbíztos előadja, hogy kevés cikk az, melynek ármaximálását a várparancsnokság kívánja, főleg oly cikkek azok, melyeket a legénység naponta vásárol. Különösen a vendéglői kosztot, a gyümölcs s húslelét, tej termékek árát kéri megállapítani.

Profuma Béla polgármester a tej, bus, baromfi, hal, főzelékek, gyümölcslelét, vendéglői cikkek, tüzelőanyag és az ezekkel összefüggő személyes szolgáltatók maximális árát kívánja megállapítani.

Cselikovits Vilmos a maximális árakat csakis a helybeli közönség részére kéri megállapítani, a kiviteli kereskedelem airtól függetlenül legyenek megállapíthatók a kereskedők által.

Payerle Nándor főkapitány ehhez hozzá nem járulhat, miután akkor a helybeli közönségnek nem fog senki sem árusítani, de szükségesnek találja, hogy a megye a szomszédos járásokban maga is állapítsa meg a maximális árakat.

Matkovits Béla főispán kijelenti, hogy a város az árak maximálása céljából átiratilag a megye alispánjához fordul és ez akciójának támogatására felkéri a várparancsnokságot is.

Az értekezlet ez után megválasztotta a vásári bizottságot, melynek tagjai lettek *Grossinger* János, *Cselikovits* Vilmos, *Mayer* Imre, *Radó* Robert, *Nikolics* Milán, *Königstättler* Dusán, *Kovács* Bálint, *Brunner* Ede és *Obernik* József.

Evvel az értekezlet 12 órakor véget ért.

Buzakenyér.

A kormány visszavonta azt a februári rendeletét, a melyben a buza-s a rozsliszt kimelését s kukorica- és árpaliszttal való köteles vegyítését rendelte volt el. Ezentul tehát ehetjük megint a mi áldott magyar buzakenyérünket, rozskenyérünket. S ehetjük már most, amikor az idei termés még jórészt nincs is betakarítva, amikor az idei liszt jó egy hónap mulva kerül csak a néphez. Nem mondjuk: nem volt multság a kukoricakenyér De szerencsétlenség sem volt. Meg lehetett enni — kivált mikor betegnek, gyengének, gyerekek mindig akadt könnyebb is. S a legvakarcsabb buzakenyér napjaiban is távolabb állunk az éhezéstől, még csak az étel s kenyér szükétől is, mint áll például a francia sereg Berlintől. Nagyzási hőbort volt az entente kiéhezhető terve. Nemcsak gonosz, hanem örültség is. Éppoly gonosz örültség, mint az einkreisungos ábránd, amibe perverz emlékü hetedik, Edvárdtól beugratva volt magát. Ennek a háborunak egész gondolata és terve ilyen tudatlanságból és rossz értesülésből fakadt. Németországot alábecsülték, mirőlunk pedig azt hitték: megölhetnek bennünket, mert valójában már nem is vagyunk a világon. Vagyunk — és megéreztetjük velük, hogy vagyunk. Kezünket kardunk marokolatán nyugtatjuk s tarisznyánkban ott a friss buzacipó, úgy várjuk, mi lesz. Mert mi várhatunk.

Ime, a miniszterelnök rendelete:

A magyar királyi minisztérium a háboru esetre szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli: 1. §. A magyar királyi minisztériumnak a buza- és rozsliszt kimeléséről 1915. évi február hó 16-ik napján 649/1915. M. E. szám alatt kiadott rendelete hatályát veszti. 2. §. Ez a rendelet 1915. évi július hó 1-én napjától kezdődő hatállyal lép életbe.

Budapest, 1915 évi július hó 13-én.

Tisza István gróf s k.,
m. kir. miniszterelnök.

Nádassy József és az ujvidéki színház.

— Lesz téli szezon. —

Az ujvidéki magyar színészet kérdését hosszú ideig tartó kísérletezések dacára nem lehetett oly szerencsés módon megoldani, mely végleges vagy legalább is állandóbb jeleget öltött volna.

Évről-évre változtak a szintársulatok és egyik irányában sem nyilatkozott meg a közönségnek az az osztatlan állásfoglalása, amely egy állandóbb jellegű kapcsolatot létesített volna közönség és szintársulat és szintársulat és Ujvidék városa közt.

Legutóbb is két szintársulat vendég szerepelt nálunk: a szabadkai és a pécsi. A közönség véleményre kétségbevonhatlanul megoszlott, úgy a szabadkainak, mint a pécsi társulatnak voltak hívei és viszont mindkettőnek ellenfelei.

Közben leégett a szabadkai színház és szomszédos testvérvárosunk rokonszenves igazgatója és társulata hajléktalanná vált.

A szabadkai közigazgatás vezetőinek első eszméje az volt, hogy ezt a szomorú alkalmat felhasználják arra, hogy a két város közt a szintársulati kapcsolatot szorosra fűzik és létrehozzák a szabadkai—ujvidéki színházi koalíciót. Ujvidék, a háborús évben, végleges megoldástól érthetően idegenkedett és a kérdés oly megoldást nyert, hogy előbb a szabadkai, utóbb a pécsi szintársulat jött be.

Közben eltelt egy fél esztendő és az őszi és téli szezon veszedelmesen közeledik, sőt az érdekelte szintársulatoknak már most kell tudniok, hogy az őszt és a telet hol töltik? A szabadkai ideiglenes színház kérdésének megoldása késlekedik és Nádassyék így őszkor és télen még mindig állomás nélkül maradnának, ami ily előkelő és nagy társulatra nézve igazán sajnálatos volna.

Ezek az aggodalmak vezérelhették az Országos Színészegyesületet is, amikor érdemes alelnökét, Szendrey Mihályt, a kifutó aradi színház igazgatóját és Tapolcai Dező tanácsosát, a Vígsház neves művészt Szabadkára és Ujvidékre küldte ki, hogy a szabadkai—ujvidéki színházi kérdésben, ha már másképp nem lehet, ideiglenes megoldást létesítsen.

A szabadkai tanácskozások után a Színészegyesület két küldötte városunkba jött, hol Matkovits Béla főispánnal és Profuma Béla polgármesterrel beható tanácskozásokat folytattak,

amelyek arra az örövendés eredményre vezettek, hogy ezek az illetékes tényezők kilátásba helyezték, hogy Nádassy társulatát támogatni fogják és megfelelő társulat szervezésének kötelezettsége ellenében lehetővé teszik a társulat ideai őszi esetleg téli vendégjátékát.

Nádassy októberben jönne be és maradna januárig.

A színügyi bizottság és a tánács a legközelebbi napokban fog ezzel a kérdéssel foglalkozni és őszintén örvendénénk, ha a terv megvalósulhatna és Nádassyék őszi vendégjátéka nemcsak a szabadkai szintársulat biztos állomáshelyét jelentené, de egy szebb és jobb színházi jövő perspektívát vetné maga elé.

A kérdés megoldása ma tulajdonképp Nádassy József színgazgatón mulik: ha jó társulatot szervez, tart karokkal fogadja Ujvidék közönsége. S ismervén Nádassy József ambícióját s aldozatkészségét, bizony tudjuk, hogy közönségünk jogos követelményének eleget tesz, s a városi hatóság elé terjesztendő névsor a magyar színészet színjátékát foglalja magában.

Ujvidéki katonák megosztják menázsijukat az inséges családokkal.

A sebesültek háborús jótékony-sága.

Országszerte sok panasz hangzik, hogy az élelmiszerek tetemesen megrágultak és így a megélhetés nehezebb lett. A laikus közönség azzal okolta meg a drágaságot, hogy igen sok a katona, akik sok élelmiszert fogyasztanak. Pedig a katonák, az egész hadsereg vele érez a polgársággal, szívén viseli a polgárság érdekeit és ha módjában áll, segít is azokat, akik arra rászorultak. A felvidéken hadseregparancsban adták ki a legénységnek, hogy legyen segítségére a polgárságnak a földek megmunkálásában és idehaza a katonák segítik azokat a szerencsétlen családokat ebédet és vacsorával, akik a háború következtében elesetek a megélhetés minden lehetőségétől. Az ujvidéki kaszárnyák mentén csapatostól látni délben és este szegény asszonyokat és maszatos lábú gyermekeket, a mint a kaszárnyák előtt várják, hogy a katonák étkezése után részüljenek a maradék ételből. Több mint kétszáz olyan család él Ujvidéken, akik hetek, hónapok óta abból a menázsiból tartják fenn életüket, amely a katonák étkezése után megmarad és a mely jobb időkben a moslékba került. Igen

sok ugyanis Ujvidéken az olyan katona, a kik nem veszik igénybe a részükre főzött ételeket s így származik aztán a fölösleg, a melyet a katonák dicséretre méltó humanizmussal azoknak juttatnak, akik máskülönbön nem jutnának hozzá a mindennapi eledelhez sem.

Ebédelenek a katonák.

Az Ujvidéki Hírlap munkatársa tegnap délben végignézte az egyik kaszárnya előtt a katonák által a szegényeknek átengedett éleség kiosztását, amelyről a következő tudósításunk számol be:

Déli 12 óra tájban kezdenek gyülekezni a kaszárnya előtt elterülő tágas térségen a minden keresetnélküli szegények.

Összetöpreődött anyókák jönnek, a kezükben fizekakat lóbálnak lassan s reszketős hangon kérdezzetik egymástól:

— Megebédelték már a katonák?

— Nem tudom. Én is oda megyek.

— Bizony, nagyon nehéz az élet. Ha ezek a jó emberek nem adnának enni, talán már éhen haltam volna.

Sóhajtozva mennek tovább a kavicsos uton. Aztán gyerekek jönnek. A kezükben csajka. Az arcuk maszatos, a lábuk szintén. Félénken, vágva, sóváron tekintenek át a barakk rácsos kapuján. Nézik, ebédelenek-e már? Egy bátorságot vesz magának és megszólít egy arra menő katonát:

— Nem tetszik tudni, ebédelték már?

— Még nem.

— Vajjon jut nekünk?

A katona nem hallja a félénk, remegő hangon feltett kérdést és tovább megy. A gyerek odalopózkodik a kapuhoz és hosszan bámul be a kapun, a kapun a konyha felé. Megszólítom:

— Te is az ebédet várod?

— Igenis. Az anyám felszék már hét hónapja. Nincs semmink. Ha innen nem kapunk, nem ehetünk semmit.

— Hol laksz te?

— A Galamb-utcán.

Mindig többen jönnek. A Galamb-utcából, a külvárosból. Az arcuk sáppadt s félénken húzódnak félre minden közeledő katonára láttára. Egy odaszóló hozzájuk:

— Ma csak zöldbab lesz. A husleves elfogyott mind.

— Istenem zöld paszuly!

Az öreg anyókák, fiatal gyerekek vágyva néznek előre a barátságos katonára s félénken kérdezzetik!

— Jut nekünk is?

— Azt hiszem. Egy kevés.

Koldusremegéssel, félénken várnak. Vannak vagy harmincan. Egy-kettő odalopózik a kerítés mellé, lejjebb a bejáratnál s nézik, hogy ebédelenek a katonák. A nyáluk szinte kicsordul a jó étel láttára. A katonák közül észreveszi egy néhány s odaszól nekik:

— Várjanak mindjárt.

És megindul a konyha felé. Pár perc múlva jön vissza. Teje van a csajkája. A kerítéshez megy.

— Nyujtsa be az edényét. Egy egész csajkával kaptam, már nem bírom mind megenni.

Három, négy edényt nyujtanak be a felszólításra. A katona kitölti egyikbe az ételfélét, aztán visszautal és tovább eszik. És jön egy másik katona.

Körülbelül félkettőig tart ez így. Akkorra a katonák mind jóllaktak már. Nem kell egynek sem az étel.

A kapu előtti térségen zsbongás támad:

— Már hozzák!...

Két katona félénkel fogva hozza az üstöt. Az egyik odaszól a hozzá legközelebb állónak:

— Ma kevés maradt.

Leteszik az üstöt. Pillanat alatt körbe állják a szegények s nyujtja mind a katonák felé az edényét. Itt már sokkal kevesebb szó esik. Csak a szemek könnyörögnek, a fátyolos félénk tekintetek.

A katonák telemerítik a nagy merőkanalakat az üstbe s beletöltik az edényekbe sorra a párolgó, gusztusos babfőzeléket. Akik már kaptak, hátrább állnak, látszik az egész viselkedésükön, hogy gyakran járnak ide, már megszokták a katonás rendet.

Végre kiürül az üst. Három-négy asszony, gyerek még üresen tartja az edényét a katonák felé.

— Nincs, mit csináljunk. Elfogyott.

— Istenem, ma még nem ettem.

— Az öcsémnek akartam vinni. Nincs... mit eszünk?

Sirva fordul el a gyerek. Egy őrmester jön. Látja a siró fiucs kát. Megszólítja:

— Neked már nem jutott, fiam?

— Nem jutott. Elfogyott.

Keservesen sirva néz bele az üres edénybe. Az őrmester szána-kozva nézi.

— Hányan vagytok, fiam?

— Négyen. De csak én, meg az öcsém nem ettünk még.

Az őrmester előveszi a pénztárcáját és kivessz pár hatost.

— Nesze fiam. Vegyél magadnak rajta valamit.

A gyerek abbahagyja a sirást és félénken, de már örömmel a

szemében, köszöni meg az őrmester jóságát.

A katonák, akik csöndesen pipázgatva nézték a jelenetet, összenéznek. Benyulnak a zsebeikbe s megcsörrennek a krajcárok. Hatosok is előkerülnek s akik nem kaptak ebédet, néhány perc múltán már boldogan mennek tova a kapott pénzzel. Lehet legalább kenyérrel venni...

Ilyenek a mi hős katonáink!

Férj és apagyilkosság.

— A feleséget 8, a fiút 6, a leányt 2 évi fegyházra ítélték. —

Csütörtökön ítélezte az újvidéki kir. törvényszék büntető tanácsa, — melynek elnöke dr. Fischer Frigyes, tagja Szabó Imre és er. Réthi Agoston törvényszéki bírák voltak — abban a szoralmos bűnügyben, amelyről annak idején hírt adtunk.

A vádat dr. Bertin Lajos kir. ügyész képviselte, a vádlottakat dr. Szlezák Lajos orsz. képviselő védté. A jegyzőkönyvet Stein Leó törvényszéki jegyző vezette.

Szomorú, szálnalmat gerjesztő társaságot kísér be a szuronyos fogházat a terembe. A vádlottuk padján foglalnak helyet elől, Göttl Henrikné a meggyilkolt felesége, mellette fia Göttl Henrik és végül Wolf Frigyesné, szül. Göttl Margit, a meggyilkoltnak leánya.

Az elnök a tárgyalást megnyitva konstatálja, hogy a megidéztettek mind megjelentek és ezután a vádlottakat hallgatták ki az általános kérdésekre, amelynek során Göttl Henrikné előadja, hogy 49 éves úrszentiváni napszámós né 5 gyermek anyja, akik közül 3 van életben; 30 évig volt férjnél. Ifj. Göttl Henrik 19 éves, a főtárgyalás napján kellett volna bevonulnia, kötelegyártó — segéd. Wolf Frigyesné 22 éves, férjes, a férje hadba vonult. Valamennyien büntetlen előéletűek.

Ezután a vádirat felolvására került a sor, amely Göttl Henrikné és Göttl Henriket hitvéstárson illetve felmenőn elkövetett szándékos emberöléssel, Wolf Frigyesné pedig bűnrészességgel vádolja, mert előbbieket június 15-én Göttl Henriket fejszecsapásokkal és késszurásokkal megölték, utóbbit pedig, mert nem akadályozta meg a gyilkosságot és segítette a bűnjelek eltakarításán.

Majd az ügyész és védő indítványára dr. Deák Imre — aki a boncolást végezte — és dr. Schossberger Sándor törvényszéki orvosok adták elő egybehangzó véleményüket.

Szeintük a halált a szívszúrás következtében előállított elvérzés és a fejen és arcon ejtett sérülések folytán bekövetkezett agyvérzés okozta, aminek következtében alig 10 perc alatt meghalt. Megállapították, hogy a megölt nagyfokú alkoholistája volt, kronikus alkoholmérgezésben szenvedett és a boncoláskor is körülbelül egy liter pálinkát találtak a gyomrában.

Ezután özv. Göttl Henrikné vádolt kihallgatására került a sor. Bűnösnek érzi magát.

Elnök: Mondja el a hogyan történt az eset, hogyan jutott az eszébe hogy oly borzalmas cselekedetre elhatározza magát? Mondja el hogyan élt az urával?

— 1884. dec. 18-án esküdtem meg az urammal — kezdi az asszony a bíró emelvényéhez lépve, mert gyenge, elcsukló hangja alig érthető. — Azóta életem rosszabb volt a kutyánál. Szidott, ütött-vert, megöléssel fenyegetett. Gyakran éjfélkor meg kellett előtte szöknöm, mert megakart gyilkolni. Mindent eltűrtém, elszenvedtem, de most már előntott a keserűség. Kétszer-háromszor is elhagytam őt, egy ízben két évig voltam távol tőle, de egyrészt ígéretei, másrészt fenyegetései folytán visszatértem hozzá.

— Milyen életmódot folytatott az ura?

— Állandóan ivott, mindig részeg volt. Dolgozni nem akart és a mije volt azt elitta. Mikor kitört a háború két ízben is hadikocsinak ment. Első ízben 10 méter buzát, 2 malacot, 2 kocsi szénát és 600 korona készpénzt, másodikban 1000 koronát kapott, de mi a pénzből mit sem látunk, ő azt elverte és mi nyomorogtunk tovább és túrtuk zsarnoki kegyetlenségét.

— Hogyan történt június 15-én az eset?

— Akkor fiammal és leánnyommal hajnalban négy órakor elmentünk kukoricát kapálni és este fél kilenckor jöttünk haza. Akkor az uram már otthon volt és vacsoráztott. Alig léptünk be, azzal fogadott, hogy dísznának és mi egyebnek elmondott, azzal nyegyelgetett meg, hogy megöl miniket, az egész családot, elad mindent és elissza. Majd felkapta a kaszát és ha a lányom nem kiabál felém, hogy meneküljek, hát megölt volna. En érte futottam, ő pedig üldözött az utcán végig. Majd hazament és lefeküdt. Mikor hazajöttem 10 órakor bementem a fiammal a leánnyom szobájába és ott a fiammal elhatároztuk, hogy megöljük az uramat. Az a gondolat fogalmazott meg bennem, hogy vagy megölöm magamat, vagy őt gyilkolom meg. A szívem tele volt keserűséggel és talán lsten rendelése volt, hogy őt öljem meg és ne magamat.

— Hogy viselkedett a fiával szemben.

— Sem a fiamat, sem a lányomat nem túrtam meg a mellett, azokat is folyton ütötte-verte.

— Hát a lányát mit szölt a tervhez?

— A lányom azt mondta, hogy csináljunk, a mit akarunk és elaludt. En pedig a fiammal kimentem a másik szobába ott, aludt az uram, én 4-5 késszurással, a fiam néhány fejszecsapással megölte. Nagyon erős ember volt és ébren megölt volna, ha bármit is megkíséreltem volna ellene. Egyszer véget kellett már vetni ennek az életmódnak és a sors rendelése, hogy így történt.

Ezután Göttl Henrik kihallgatására került a sor. Bűnösnek érzi magát.

Az elnök: Mondja el: milyen viszonyban éltek az apujakkal?

— A mi életünk nagyou szomorú és nagyon keserves volt. Engem nem szeretett, folyton üldözött, ütött-vert. Egyszer minden ok nélkül késsel a karomba is szurt. Őt évig távol voltam hazulról és csak a sorozáskor jöttem haza. Folyton ivott és mindig be volt rugva, az anyámat kinozta, zsarnokoskodott vele.

— Hogyan történt a gyilkosság?

— Junius 15-én este mikor haza jöttünk, én később tértem a házába és akkor az anyám azzal fogadott, hogy „nézd Henrik mi történt itt” és elmondta, hogy apám őt a kaszával meg akarta ölni. Bementünk a nővérem szobájába és ott az anyám azt kérdezte, hogy volna-e szívem vele együtt az apámat megölni. En vállalkoztam rá, bementünk a másik szobába, ahol az apám aludt, én 7-8 fejszecsapással, az anyám néhány késszurással megölte.

— Miért tette ezt?

— Szeretem az anyámat és nem bírtam nézni apám garázdalkodását.

— Mi történt reggel?

— Hajnalban négy órakor anyámmal és nővéremmel mindent eltakarítottunk, felmostunk, anyám pedig mindent magára vállalva, feljelentette magát a községházán.

Most Wolf Frigyesné szöli a az elnök.

Elnök: Miert és hogyan ölték meg az apujakat? Milyen szerepe volt a gyilkosságban?

— Más fél évvel ezelőtt mentem férjhez és mivel az uram bevonult katonának, hazajöttem dolgozni. Apám azelőtt is, most is kegyetlenül bánt velem. Azon a bizonyos napon mint rendesen, szintén be volt rugva, engem és anyámat kaszával megkergetett; az anyám elfutott én elbujtam. Tíz órakor, mikor apám lelékűdt anyám és testvérem megbeszéltek a gyilkosságot, én ezt mondtam, hogy amit tesznek, azt maguknak teszik. Azután a fáradtól, izgalomtól és félelemtől elaludtam. A gyilkosságnál nem voltam jelen és abban részt nem vettem. Reggel mindent rendbe hoztunk és anyám feljelentette magát. A vádlottak kihallgatása ezzel befejezést nyert és megkezdődött a tanukihallgatás.

Klein Andrásné azt vallja, hogy a megölt folyton iszákos volt, durva volt családjával szemben, ütötte őket. Felesége többször el is ment tőle. Egyszer konyhahéssel a kezében utána jött hozzá azzal „hogy hol a dísznő, meg akarom ölni”. Háromszor is Amerikában volt, de nem hozott haza semmit sem és pénzt sem küldött. A felesége szorgalmas jóra való asszony, a gyerekei is, de ő mindig dorbézolt, a saját szüleit is lábbal rugta.

Id. Wolf Frigyesné a következő tanu. Ő is azt vallja, hogy a megölt állandóan részeg volt, családját — bár szorgalmasjóra — való emberek — folyton bántalmazta. Összel egyszer a fiu dísznőölésre hazajött és akkor is agyonakarta szurni, bár csak egy napig volt otthon. A gyilkosság

előtt is két-három nappal kapavál akarta agyonütni.

Grutis György tanu előadja, hogy június 16-án mondta neki az asszony, hogy megölte a férjét. Göttl állandóan le volt rugva, ilyennek ismerte mindenki. Volt háza, keresett hadi fuvarozáson, de mindent elvert.

Nenadov Nitya az utolsó tanu, aki hasonlóan vale mint a többi tanu. Elmondja, hogy az asszony sokszor panaszkodott és hangoztatta, hogy öngyilkos lesz, mert nem bírja tovább ezt az életet.

Még felolvastott a hadbavonult Simok István vallomásától felvett jegyzőkönyv, amely szerint nevezett látta hogy Göttl kaszával meg akarta ölni a családját.

A bizonyító eljárás ezzel be volt fejezve és **Bertin** ügyész előterjesztette vádját, kérte mindhármukat megbüntetni.

Dr. Szlezák Lajos védő rámutatott a meggyilkolt életmódjára, a vádlottak kínos életére és az asszonyra és fiára enyhé büntetést kér. A lányt azonban kérte felmenteni, mert neki a gyilkosságban nem volt semmi része.

A bíróság befejezett tanácskozás után kihirdette ítéletét, mely szerint az asszony és fiát erős felindulásban hitvéstárson illetve felmenőn elkövetett szándékos emberölés büntetében, a lányt pedig mint bűnszegédet bűnösöknek mondta ki- és ezért özv. Göttl Henrikné 8 évi, Göttl Henriket 6 évi és Wolf Frigyesné 2 évi fegyházra ítélté.

Az ügyész helytelen minősítés miatt felebezést jelentett be, a védő és az első két vádlott a büntetés enyhítéséért, az utolsó pedig felmentésért felebezést jelentett be.

HIREK

A plébánosválasztás megerősítve. Az újvidéki rom. kath. hitközség, a mint ismeretes, június 19-én egyhangúlag **Fáth** Ferenc helybeli káplánt választotta meg plébánosává. Az érseki hatóság a választást megerősítette s **Fáth** Ferenc július 9-én már le is tette Kalocsán **dr. Várady** Árpád érsek kezébe az esküt, a mi által a plébánosi stallum birtokába jutott. Az ünnepélyes installáció Ujvidéken az ősszel fog megtartatni.

A 400.000 koronás kölcsön. Amikor a város a közéletmezési viszonyok javítása céljából elhatározta, hogy a legfontosabb közéletmezési cikkeket beszerzésével és árusításával foglalkozik, az Ujvidéki Takarékpénztártól igen előnyös föltételek mellett 400.000 koronás folyószámlai kölcsönt vett fel. A kölcsön augusztus 1-én járt volna le, de a városi tanács átiratban fordult az Ujvidéki Takarékpénztár igazgatóságához, a-

